

SLOVENSKI NAROD

URDNEVNIK IN SPUŠTAK LUBLJANA, PUCCINELLA 10. — ČASOPIS: 21-22, 22-23, 23-24, 24-25 in 25-26. — Izdaja vsek dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— 1. za koncesijo 10.-.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglage in Kraljevine Italije in koncesijo UNIJE PUBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza Italiana ed estera: UNIJE PUBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Italijansko letalstvo obvlada sredozemsko nebo

Dvojna zmaga italijanskih lovcev nad trikrat močnejšo skupino sovražnih letal — Dve sovražni letali sta bili sestreljeni, ostala pa se pobegnila iz bitke — Pešavni napadi na Mikabo na Malti

Operacijsko področje, 28. avg. s. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča:

Dvojna zmaga naših lovcev nad piloti angleškega letalstva v osrednjem Sredozemlju, o katerim poroča poročilo 49. glavnega stana Oboroženih Sili, jasno potrjuje ponovno zaradi izrednih okoliščin, v katerih se je bora razvijala, odlično kakovost orožja in ljudi fašističnega letalstva, ki obvlada sredozemsko nebo.

Patrola naših lovcev je bila popoldne 26. avgusta, ko je krizialna vzdolž južne obale Sicilije, okrog 30 km od Capo Scaramigne, nenadoma napadena od skupine sovražnih letal vrste Hurricane, ki je letela precej visoko. Trikrat močnejša sovražna skupina je bila tudi v boljšem položaju in je imela ugodenje pogope za borbo. Italijanski lovci niso niti trenutek pomislili in so se takoj pripravili za protinapad. Čeprav manj številni, so naši piloti takoj obvladali sovražnika in mu zadali številne izgube. Dva Hurricane, ki sta bila točno zadeta, sta strmoglavlila v morje, ostala zadeta in poškodovana letala so pa zbežala iz bitke. Naša skupina jih je zasledovala. Vsa naša letala so se poškodovana vrnila na izhodiščno letališče.

V teku noči na 27. avgust so edinice našega letalstva ponovno bombardirale sovražno oporišče Mikabo. Ko so naši bombniki dosegli Malto, je bil že dan alarm in nekaj sovražnih nočnih lovcev je že pričakovalo naše lovce. Kljub napadu sovraž-

nih lovcev so naši bombniki dosegli objetek in napadli letališče z več sto bombami; nekatere so eksplodirale v bližini razpršenih letal. Sledila je živahnna bitka z nočnimi lovci. Vsji naši bombniki so se vrnili na svoja oporišča.

Junaška borba braniteljev Uočkefta

Napad Angležev trdrovratno zadrževan — Tri sovražna letala sestreljena

Glavni Stan Oboroženih Sili je izdajal naslednje 449. vojno poročilo:

V severni Afriki je naše topništvo priporočilo obstreliati sovražne oklopne oddelke. Angleška letala so odvrgla eno bomba na Tripulis in Bengazi. Eno je nekaj zrtev in skode. Protiletalska obramba v Bengaziju je sestreljena eno sovražno letalo, ki se je še v zraku vnelo.

V vzhodni Afriki je nasprotnik sprožil silen napad na naše prednje postojanke pri Uočkeftu, ki pa ga junaski branitelji, e-

pa so sovražne sile v premoti, tudi s podporo naših letal, trdrovratno zadrževajo. Na ostalih odsekih gondarske fronte zdravljani spopadi naših čet z močnimi sovražnimi oddelki, ki so jim bile prizadejane znatne izgube.

Na srednjem Sredozemskem morju so se naša lovска letala spopadla s številčno večjo sovražno skupino. Dve letali tipa Hurricane sta bili sestreljeni. Naša letala so znova napadla letališče Mikabo na Malti.

hodijo korakati z Anglijo, pravcata žalitev. List dodaje, da bo usoda Irana poučila ostale države, ki niso hoteli zavzeti stalniške, da ni mogoče okrniti nekazovanov zivljenskih interesov angleškega imperija. To pisanje dokazuje, da se je Anglia, ker ji ni uspelo nikogar preslepit z objubami in tudi ne s propagando o ameriški pomoči ter tudi ne s famoznimi točkami Churchilla in Roosevelta, odločila uporabiti sistem groženja, katerim sledi takoj napad. V komentarjih priznavajo londonski listi cenzus in nasišle imperialistične politike Anglike, ki hoče digniti Zahajajoči politični in vojaški prestiž in hlasta po lanhkah in zasnovnih uspehih v najbolj oddaljenih državah, kamor hoče razširiti vojno.

Prestolonaslednik na čelu iranskih čet

Ankara, 28. avg. s. Iz Teherana poročajo, da je iranski prestolonaslednik prevezel povojstvo nad iranskimi četami, ki zadržujejo vdor Angležev in Sovjetov na osrednjem frontu.

preko minskih ovir, so zleteli v zrak. Ena trgovska ladja s 3.000 tonami je zadelo protiletalsko topništvo in jo začelo. Neka sovjetska vojna edinica, ki se je prizadela pri napadu, je bila ukinjena in nekaj čet je bila sestreljena dve angleški letali.

Berlin, 28. avg. d. Včeraj je skušalo 5 angleških letal napasti nemški konvoj v Nemškem zalivu. Protiletalska obramba je močno reagirala na napad. Eno letalo je bilo takoj sestreljeno. Ostala štiri so se nato umaknili in skušala približati Helgolandu. Tam pa so jih ustavili nemški lovci, ki so sestrelili tri letala. Poslednjo angleško letalo je bilo sestreljeno od mornariškega protiletalskega topništva.

sta ter med vojaškimi taboriči.

Tudi na centralnem frontnem odseku vzhodne fronte je nemško letalstvo uspešno napadalo sovjetsko-ruske železniške naprave, pri čemer je zletel v zrak tudi neki tovorni viak natovoren z municijo, ki ga so poslali v celo pogodile.

Na severnem odseku fronte je nemško

letalstvo uspešno napadlo ceste in železniške proge ter zbirališča nasprotnikovih čet, pri čemer je sovražnik utpel velike izgube na ljudeh in vojnem materialu. Razen tega je nemško letalstvo na severnem frontnem odseku učinkovito bombardiralo sovjetske poljske utrdbi in topniške postojanke.

Vojaki Italije na pohodu preko Dnijepra

Posebni poročevalci agencije Stefani javljajo naslednje:

Prvega italijanskega vojaka sem srečaval na Madžarskem, v Rumuniji, v Besarabiji in v Bukovini, toda moje srečanje z njimi na veliki ukrajinski riki je bilo zame poseben izvor toplega čustvovanja in razlog nepisnega ponosa. Moje misli in moje čustvovanje je bilo globoko v zvorkanju v vzemirjenju. Kdor se je sam učeleževal bojev, kdor je tvegal življenje, kdor je žrtvoval svojo kri za domovino, lahko najbolj razume, kaj je pomenilo zame kot Italijana srečanje z vojaki Italije na ruskih tleh.

Italijanski vojaki se junaško bore v Gondarju, vtrajajo v Marmariki proti stevilno nadmočnemu neprijetelju, italijanski mornarji se bore na Atlantskem in na Sredozemskem morju, italijanski letali se kosajo z neprijeteljem v neizmernem zračnem prostoru. Zdaj pa je napočil trenutek, ko se italijanski vojaki v Crne gorce ter italijanski letali bojujejo na ruskih tleh proti sovjetskim. Vsak italijanski človek bi moral vedeti, koliko napora je treba, da se prizipira in uredi ter organizira uležljive italijanske oboroženih sil v tem velikem sporu.

Ni prvič, da se italijanski vojaki bojujev v Rusiji. Sej je tja z Napoleonom, vrnili se je tja po Lamarmoru na Krim. Ko se je Lamarmora izkrcal na Krimu, je bila Italija še majhna, nezednjena in ne popoloma samostojna, pač pa je že silovito stremaela k veličini in njena navzočnost na ruski zemlji je očitovala trdno voljo Italije dokazati svojo narodno in politično neodvisnost. Ko sem bil pred leti prvič v Rusiji, se spominjam, da so mi stvarnički z zafirkljivim ponosom kazali v vojaškem muzeju v Odesi shranjene trobarne kokart-

de, ki so bile svoj čas strgane s klobukov bersjerjev, padlih na bojni poljanah Krima. Spominjam se tudi, da sem nato odgovoril, da je tudi v italijanskih muzejih najti zastave kozackih polkov, ki so jih Italijani osvojili v borbah na Krimu.

Kakor rečeno: italijanski vojak stoji danes globoko na sovjetskih tleh. Cete italijanskega ekspedicjskega zboru so odiceno opremljene in je njih oprema prisposobljena posebnim zahtevam te vojne. Duh naših čet je odličen in tudi legije Crnega sraja z nestropnostjo prizakuje trenutka, ko bodo lahko stopile v boj ramo ob ramu z drugimi oddelki zmagovite italijanske vojske. Po utrudljivih pohodih ter po bitci na Bugu, ki je zagotovila osvojitev zelo važnih gospodarskih in prometnih sredis, prodriajo naše čete proti novim ciljem. Sovražnikov poraz v Ukrainski se da razvideti posebno iz ogromnih razdalj, ki jih lahko premerimo na zemljemapi. Na stotine kilometrov je prehodila naša vojska od Balte, od Umanja in od Odesse do Dnijepra. Na vsem tem ogromnem ozemlju so bile sovražne sile odrezane od glavnine ter razšrene na vse strani.

Cete so sedaj odprte za nadaljnje osvojitev in za nove zmage na drugi strani Dnijepra. Proti tem ciljem stremi italijanske sile. Za četami na pohodu bobne kolone avtomobilov, ki dajejo zmagovitom četam municijo, hrano in vse, kar se potrebuje za življenje in za borbo. Istočasno se središča za preskrbo, ki so bila doslej daleč v zaledju, pomikajo proti vzhodu v bližino nove fronte. Ves ta promet se razvija na ogromnih razdaljah po ozemljju, kjer ni nobenih zalog ter po cestah, ki drže preko nepreglednih poljan. Naš ponos je v tem, da se naši vojaki bore v Rusiji in to mora občutiti vsak pravi Italijan.

Napad na Iran je bil skrbno pripravljen

Francija se hoče v naprej zavarovati

Berlin, 28. avg. s. V tukajnjih političnih krogih je zbudila pozornost izjava uradne agencije v Vichyju, ki je sporočila, da v zapadnem francoskem Afriki ne bivajo nemški državljanji. Gre za varnostno mero, ki ima lahko posebno važnost sprito nove angleške teze, po kateri se ne more smatrati za neutralno državo, kjer se svobodno krejemo Nemci. Z drugimi besedami se je treba uvrstiti brezpojno v angleško fronto za obdržanje neutralnosti.

Angleško hlastanje za ceneni im uspehi

Rim, 28. avg. s. Angleški listi, ki komentirajo akcijo v Iranu, si ne delajo skrbi z opravitevjem napada na nevtralno državo, temveč grozijo Iranu in vsem ostalim nevtralnim državam. »Daily Telegraph« piše, da je nevtralnost nekaterih držav, ki

hodijo korakati z Anglijo, pravcata žalitev. List dodaje, da bo usoda Irana poučila ostale države, ki niso hoteli zavzeti stalniške, da ni mogoče okrniti nekazovanov življenskih interesov angleškega imperija. To pisanje dokazuje, da se je Anglia, ker ji ni uspelo nikogar preslepit z objubami in tudi ne s propagando o ameriški pomoči ter tudi ne s famoznimi točkami Churchilla in Roosevelta, odločila uporabiti sistem groženja, katerim sledi takoj napad. V komentarjih priznavajo londonski listi cenzus in nasišle imperialistične politike Anglike, ki hoče digniti Zahajajoči politični in vojaški prestiž in hlasta po lanhkah in zasnovnih uspehih v najbolj oddaljenih državah, kamor hoče razširiti vojno.

Prestolonaslednik na čelu iranskih čet

Ankara, 28. avg. s. Iz Teherana poročajo, da je iranski prestolonaslednik prevezel povojstvo nad iranskimi četami, ki zadržujejo vdor Angležev in Sovjetov na osrednjem frontu.

Zapadna fronta

Berlin, 28. avg. s. Angleški bombniki so v noči na 27. avgust odvrgli nekaj rušilnih in zažigalnih bomb na zapadno Nemčijo. Vojaške naprave, kakor tudi objekti, ki so važni za vojno gospodarstvo, niso bili poškodovani. Po doslej angleških podatkih, sta bili sestreljeni dve angleški letali.

Berlin, 28. avg. d. Včeraj je skušalo 5 angleških letal napasti nemški konvoj v Nemškem zalivu. Protiletalska obramba je močno reagirala na napad. Eno letalo je bilo takoj sestreljeno. Ostala štiri so se nato umaknili in skušala približati Helgolandu. Tam pa so jih ustavili nemški lovci, ki so sestrelili tri letala. Poslednjo angleško letalo je bilo sestreljeno od mornariškega protiletalskega topništva.

Krisa avstralske vlade rešena

Rim, 28. avg. s. Vojni letalstvo je tako v skladu s stvarnostjo, kakor je v nasprotju z vsemi uradnimi in poluradnimi izjavami angleške propagande o bitki za Rusijo. List je pozval Angležje, naši kakovoli pomaga Rusiji, kajti usoda te vojne se odloča na ruski fronti in operaciji leta 1941. so odločilne vrednosti.

To pisanje angleškega lista je tako v skladu s stvarnostjo, kakor je v nasprotju z vsemi uradnimi in poluradnimi izjavami angleške propagande o bitki za Rusijo. List je pozval Angležje, naši kakovoli pomaga Rusiji, kajti usoda te vojne se odloča na ruski fronti in operaciji leta 1941. so odločilne vrednosti. Po imenju lista naj bi se vso politika Angležje proučevala za pomoci boljševizmu. Tudi ameriška pomoč proti Sovjetom je bila takoj sestreljena.

Sklep vlade, da oblasti ne prepusti laburiških strank, je toliko zanimaljivejši, ker dokazuje, da zadene tudi parlamentarne institucije in tradicije v Avstraliji enake usodi, kakor prav te dni iransko državo, gre za posebne angleške interese. V vsakem primeru pa tako položaj v Avstraliji dokazuje, kako male navdušenja je med narodi britanskega imperija vzbudil Churchillov vojni in milovni načrt.

V nedeljo bo govoril Petain

Vichy, 8. avg. u. Službeno je bilo objavljeno, da bo imel maršal Petain prihodnjo nedeljo važen govor v vichyskem stacionu. Govoril bo ob 15. popoldne.

Petainov poziv osvojbojenim vojnim ujetnikom

Vichy, 28. avg. d. V prvi številki lista »Tous à France« glasila francoskih vojnih ujetnikov, ki so bili osvojeni v Nemčiji, nastavlja maršal Petain na bivše ujetnike članek, v katerem pravi, da vodoče za osvojene ujetnike ni več vprašanja, ali so za koga ali proti komu, maršal je zanje edino le dolžnost biti Franco. Nato pravi Petain v svojem članku, da naši osvojenci ujetniki ni še končani, maršal je bodo morali po kratkih dneh početi poprijeti za delo ob svojem podjetnem orodju, ki naj ga uporabljajo v vsem in razmestju, ker je od njih v veliki meri odvisno, kako bo opravljeno veliko delo obnovitve Francije.

Obnovite naročnino!

Kje sta se sestala Churchill in Roosevelt

Stockholm, 28. avg. d. Kakor poroča »Svenska Dagbladet« v nekem preko Londona iz New Yorka, doseglo povodno, da sta bila niti Churchill, niti Roosevelt v stanju sporočiti kraja, kjer se je vrnil sestanek med njima, maršal je to storil neki kurjač z ameriške križarke »Augusta«, ki je to izdaj v nekem pismu naslovjenem na njegovo mater. V tem pismu poroča Roosevelt, da je bil sestanek med Rooseveltom in Churchillom v bližini nove Fundlandije. V pismu pravi ameriški kurjač, da se je Roosevelt vrnjal na krov ameriške križarke »Augusta« v bližini mesta New Londona. Od tod je ameriška vojna ladja ubrala smer proti Novi Fundlandiji in se tamkaj zasiđala. Predsednik Roosevelt je bil zaposlen v ribarjenju, ko se je iznenadila pojavitvena na morje in 14. avgusta se je Roosevelt izkrcal na kopno pri mestu New Porta v državi Maine.

Izzivanje Japonske

Tokio, 28. avg. s. V komentarju o ameriški vojaški misiji, ki jo je Roosevelt poslal v Cuking, katero bo vodil general Magruder, piše list »Yomiuri«, da je to nadaljnja grožnja Rooseveltova proti Japonski. Amerika se pripravlja poslati Sovjetski zvezzi in Cangkaskovici vladni posmotri, da bi združila obe državi v politiki obkrojjevanja Japonske.

Dansko poslanstvo v Budimpešti

Budimpešta, 28. avg. d. Madžarska agencija »Budapesti Ertesito«, ki je v tem stikih z madžarskimi službenimi krog

Parcela s hišo, gospodarskim poslopjem in vrtom za 266 lir

V avgstu je bilo na nepremičinskem trgu že precej živahn:

Ljubljana, 28. avgusta

Nepremičinski trg, ki je še pred doberim letom bil izredno živahen, se počasi umirja. Kdor je imel kaj pod palcem tekodkev, je izrabil prvo ugodno prilost in vložil denar v nepremičnine. Sedaj pa ni več čas, ko bi se prekupevalo in prodajoalo na debelo; kar kdor poseduje, drži do zadnjih sil.

Druga značilnost nepremičinskega trga pa je, da so se zanimanci za zemljo, ki je v mestu izredno draga, zatekli v bližino in daljno okolico Ljubljane iskat primernega predmeta za kupčijo. Tudi premožnejši podeželski posestniki kupujejo primerne parcele, da zaokrožujejo in povečujejo svoja posestva.

V preteklih treh tednih so bile v zemljiški knjigi zaznamovane naslednje kupne pogodbe:

Rahne Ivan in Elizabeta, posestnika in trgovca v Ljubljani, sta prodala Nežiki Lavričevi parcelo s hišo v Mostah, v Pokopališki ulici št. 11, za kupno ceno 102.600 lir. Ista sta prodala trgovcu Francu Medieri na Tržaški cesti, dve parcele, na katerih stoji skladišče in se uporablja za dvorišče, ter parcelo s hišo v Ciglarjevi ulici št. 30 z pripadajočim vrtom. Kupec je za nepremičnine plačal 129.000 lir.

Ernest Galle, veleposestnik v Ljubljani je prodal policijskemu uradniku Francu Zajdu in njegovi ženi Rozi parcelo v Zgornji Šiški. Njiva meri 768 kv. m. in je bila prodana za 24.000 lir.

Stanislav Vrhovec, posestnik iz Vrhovec, je prodal delodovijo Alojziju Strelju iz Kozarij zemljiško parcelo v izmeri 931 kv. m. za 3230 lir (približno po 3.35 lire za kv. m.). Isti posestnik je prodal Mariji Dolinarjevi, posestniški hčeri iz Brezij pri Dobrovci travnik, velik 569 kv. m. za 2660 lir.

Ivan Bitenc, posestnik na Rudniku je prodal svojemu bratu Francu Bitencu, pleksarskemu pomočniku parcelo, ki je v načini davorišče za 1900 lir.

Dolinšek Franc, posestnik v Ljubljani na Ilovci je zaprosil mestno občino, da bi mu izdala gradbeno dovoljenje za gradnjo stanovanjske hiše. Pogoji, ki mu ga je za izdajo dovoljenja stavila mestna občina je bil, da odstopi brezplačno in brez-

men prosti ves svet, ki ga potrebuje za ureditve ceste.

Franc Babšek, posestnik v Stepanji vase je prodal svojemu bratu Matiji Babšku iz Ljubljane del njeve v velikosti 887 kv. m. Kupna cena je bila 2250 lir.

Alojzij Mavec, posestnik v Tomišlu je prodal sovačnino Jožetu Kraševu, posestniku, dve njivski in eno travniško parcele za 3610 lir. Isti posestnik je prodal posestniku na Jezeru Francu Kirnu travnik za 5700 lir. Končno je prodal še Jožefu Lukancuvi njivo za 2660 lir.

Franc Keršnar, kmet in posestnik na Preski je prodal Ivanu Trillerju, zidaru in posestniku na Preski vrt v velikosti 801 kv. m. in hišo št. 75. Kupna cena za oboje je znašala 380 lir.

Ivan Baš, posestnik in trgovec v Dolnicih; je prodal Jožefu Bašu, uradniku Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani parcelo v izmeri 899 kv. m. za 6.906.12 lira. Ista je sklenila kupoprodajno pogodbo tudi z Ivankom Benčinovo, šivilijo v Devici Mariji v Polju za parcelo v velikosti 699 kv. m. Cena 6.906.12 lira.

Janez Urančič, posestnik v Starih Jaršah je prodal ključavniciju iz Ljubljane Jožetu Avsecu in Mariji Avseci, posestniški hčeri iz Beričevega na polovico dve njivski parcele v velikosti 610 kv. m. za 3800 lir.

Ivana Legatova, posestnica na Brdu pri Kosezah je prodala soproši krojaškega mojstra v Rožni dolini v Ljubljani Danielu Lapjanetovi posestvo v Zgornji Šiški. Posestvo, ki ga sestavlja hiša št. 63 in zemljišče v velikosti 496 kv. m. je bilo prodano za 15.000 lir z vsemi bremenimi.

Fran Janželj, posestnik v Srednji ozirni Dolini pri Ljubljani je prodal Jakobu Čuku, posestniku na Laverci travnik. Velikost prodane travniške parcele je 791 kv. m. in je bila dogovorjena v plačana cena 4460 lir.

Marija in Ludovig Krulc, stukaterski mojster s Kodeljevega je prodal Jožetu Kumu iz Rudnika hrib v Rudniku, ki pa še nima stavbnega dovoljenja. Parcela meri 731 kv. m. in je kupec plačal za njo 3000 lir.

Alojzij Glavan, posestnik z Vrbljeni je prodal strojevodji državnih železnic v moščanskem okraju Ljubljane Alojziju Aliču parcelo s hišo, gospodarskim poslopjem in

vrtom za 266 lir. Hiša in poslopje pa sta po besedilu kupoprodajne pogodbe v polnem razpadanju.

Adolf Pečar, posestnik iz Ljubljane-Udmatu, stanujoč na Zaloški cesti je prodal Mariji Anžurjevi, posestnici iz Predovičeve ulice, in Mihaelu Anžurju, posestniku istotam, parcelo s hišo, dvoriščem v izmeri 169 kv. m. za 144.400 lir.

Jernej Bezšil, posestnik iz Vrbiljenja, bivajoč sedaj v Ameriki je prodal posestniku iz iste vase Francu Bezilju njivsko parcele za 2.280 lir. Pogodbo je za prodajalca podpisala pooblaščenka.

Anton Lenardič, posestnik iz Matene, ki sedaj biva v Ameriki v državi Združenih držav severnoameriške Pensilvanije, je prodal Franciški Beziljevi iz Vrbiljenja travniško parcele za 760 lir.

Ana Podlipce, posestnica iz Drenika pri Skofljici je prodala posestniku iz Malega Mlačevga pri Grosupljem Antonu Hrenu travniško parcele v Slinnici. Kupna cena 15.200 lir.

Jera Svetkova, posestnica v Slapah je prodala Francu Kukoviču, uradniku Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani parcelo v izmeri 699 kv. m. za 6.906.12 lira. Ista je sklenila kupoprodajno pogodbo tudi z Ivankom Benčinovo, šivilijo v Devici Mariji v Polju za parcelo v velikosti 699 kv. m. Cena 6.906.12 lira.

Ivana Lepšova, posestnica na Brdu v občini Koseze je prodala zasebnici iz Rožne doline v Ljubljani Franciški Zdeščevi posestvo v Zgornji Šiški za 17.860 lir z vsemi bremenimi. Posestvo obsegata hiša št. 86 z drvarjem v dvoriščem ter vrtom v velikosti 413 kv. m.

Josip Stunica stareši, trgovec in posestnik v Ljubljani v Slovenski ulici, je prodal z notarsko pogodbo svojemu sinu Josipu Stunicu mlajšemu svoje nepremičnine v Zgornji Šiški. Kupnina v katero je včetela tudi cena za nekaj zlatnine, je bila 326.800 lir.

Anton Potokar, posestnik v Paradišu v okraju Smarje-Sap, je prodal Jožetu Kaduncu, posestniku z Brezja pri Grosupljem Ivanu Drgniju, posestniku iz iste vase travniško parcele v velikosti 7600 kv. m. Kupca sta se obvezala, da bosta plačala kupnino v višini 7.220 lir solidarno.

Zaravn kupoprodajnih posodb s katerimi je bil prenos gornih nepremičnin zabeležen v zemljišku knjigo, je bilo v tem času sklenjenih tudi precesteščilo notarskih zapisov, ki so potreben za prenos nepremičnin med zakoni. Sklenale so se tudi določne dedne, preživitvene pogodbe, pogodbe o dedni odvezri in podobno.

Velika dvorana in >Ledenica<. Sijaj podzemke jame izpopoljuje električna razsvetljava, ki osvetljuje najlepše skupine čarobnih kamnov. Pred cerkvijo Sv. Duha nad Polževim pa je prostrani razgled po vsej naši pokrajini in po zaključenem vencu naših gor. Kdor si želi v nedeljo dne 31. t. m. ogledati lepote teh krajev, naj se predhodno oglaši v društveni pismi SPD, kjer dobti potrebne informacije.

— J. Jenčenjam gostom sporočamo, da bo restavracija Slanic do 18. septembra radi renoviranja in dopustov osebja zaprt.

— IJ Brivske in frizerske pomočnice in pomočnice vabimo na sestanek, ki bo v petek 29. t. m. ob 20. v Pokrajinski delavski zvezi, Miklošičeva cesta 22, prtlj. Na sestanku bo poročilo o poganjah za sklenitev kolektivne pogodbe ter sprejem pogodbe, ki naj stopi v veljavlo s 1. septembrom 1941. — Pokrajinska delavška zveza.

SAMO SE DANES IN JUTRI

VESELI TEATER

▼ Delavski zbornici. Začetek ob 20.

— IJ Dijaki, ki se zanimajo za študij na srednjih strokovnih šolah, ki jih v Ljubljanski pokrajini nji (n. pr. tečstine, rudsarske, nautične in podobne šole), naj se zglaše na prosvetnem oddelku Visokega Komisarijata v sobi štev. 20.

— IJ Novi pevki in pevce, tudi začetnike, sprejemajo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Vpisovanje bo v četrtek 28. in petek 29. t. m. od 18. do 20. ure v šoli na Vrtači, Erjavčeva cesta.

— IJ 400 lir je dobiti preveč. Neki gospod, ki večkrat zahaja v Daj-dam in ga tam dobro pozna, je dobiti včeraj pri plačevanju pomotoma 400 lir preveč. Prizadeti plačilni natak prsi dotočnega gospoda, da mu ta pomotoma izplačani denar vrne.

— IJ Ocvrte piske, teran, veron, refoško, toskano, rizling, cviček in dalmatinška vina nudi gostilna LOVSIN.

— IJ Umrla je ga. Marija Prepeluh, gostilnica v posestnici v Ljubljani, Hradeckega cesta 76. Pogreb bo 28. avgusta ob 17. uri.

— IJ Dijaki, ki se zanimajo za študij na srednjih strokovnih šolah, ki jih v Ljubljanski pokrajini nji (n. pr. tečstine, rudsarske, nautične in podobne šole), naj se zglaše na prosvetnem oddelku Visokega Komisarijata v sobi štev. 20.

— IJ Novi pevki v Zagrebu. Stetje Slovencev v Zagrebu je končano. Po uradnih podatkih prebivalci v Zagrebu 18.000 Slovencev v Sloveni, kar znaša okrog 7 % zagrebškega prebivalstva.

— Posojilo mesta Zagreba. Zagrebška občina je dobila prvo transč 250 milijonske posojila v znesku 80 milijonov kun. S tem denarjem je poravnala najnujnejše dolgove, za katere mora plačevati visoke obresti.

— Regulacija Kolpe. Hrvatska je določila 7.000.000 kun za regulacijo Kolpe in zgraditev pristanišča v Sisku, kjer se izvaja Kolpa v Savo. Pristanišče so že založili graditi. Z regulacijo Kolpe bo pridobljeni toliko rodovitne zemlje, da bo prekrivljeno z žitom vse Zagorje.

— Reorganizacija zagrebškega gasilskega. Vse gasilstvo v Zagrebu bo po izjavi Župana Wernerja organizirano na novi podlagi. V ta namen bo ustanovljena tudi posebna šola za gasilske častnike in podčastnike.

— Zakon o pospeševanju hrvatske literature. Te dan je bil objavljen statut hrvatskega orodništva. Organizirano je kot posebno varnostno telo, čigar duhovni veljeknj je neposredno podrejen obrambnemu ministru.

— Gospodarska zbornica v Velikem Bečkereku. V Velikem Bečkereku je bila ustanovljena Industrijsko-trgovska občinska zbornica namesto dosedanjem Industrijsko-trgovske zbornice.

— Srpska Narodna banka daje kredite. Srpska Narodna banka je začela dajati kredite. Začetnik pridaje v pošte samo denarni zavodi ter industrijska in trgovska podjetja na ozemlju Srbije, ki so dobitovala kredite od Narodne banke bivše Jugoslavije in so ta čas poravnala svoje dolgove ali pa jih nameravajo pravnavati.

— Novi grobovi v Mariboru. V Mariboru so umrli: zasebnič Marija Kočper, starca 61 let; kamnosek Josip Pavle, star 58 let; železniški uradnik Franc Kranjc, star 71 let in železniški ključavnica Adolf Furian, star 48 let.

— Žensko odposlanstvo pri poglavniku dr. Paveliću. Poglavnik dr. Pavelić je sprejet v nedeljo 60člansko odposlanstvo ženske organizacije in v slovenščini vzdobjene ženske pokrajine. Ustanoviteljica organizacije Olga Barič je izrazila poglavniku vdanost hrvatskih žena, ki hočejo zdaj ne glede na prejšnjo politično pripadnost sodelovati z ustajskim pokretom.

— Odpiranje in zapiranje trgovin v Mariboru. Po novi naredbi o odpiranju in zapiranju trgovin morajo biti trgovine v Mariboru z ustrezačim opoldanskim odmorom odprtje od 7.30 do 18.30. Nekatere stoke smejeta imeti trgovine odprtje večerje. Da ne delujejo v praznične dne, bodo izdane posebne odredbe.

— Iz zadružnega registra. Gospodarska zadružna namestevce socialnega zavarovanja, zadružna z o. j. v Ljubljani. Izbrise se člana upravnega odbora Boltazar Roman in Kresnik Mihail, vpiseta se pa člana upravnega odbora Štefan Robert in Jurca France, oba uradniki OZUD. Nakupovalnica in vnovčevalnica v Ljubljani (Dravljah) zadružna z o. j. Izbrise se član upravnega odbora Kopač Stanko, vpiseta pa se član upravnega odbora Štefan Ivan, posestnik in ličar v Ljubljani, Dravljah, Češka cesta 259.

— Iz zadružnega registra. Kmetijska strojna konfekcija in gros in detalj, trgovina z moško in otroško konfekcijo ter izdelovanje oblek po meri in na drubo. Obratni predmet proizvajanje in razpečevanje damskih konfekcij in gros in detalj, trgovina z moško in otroško konfekcijo ter izdelovanje oblek po meri in na drubo. Obratni predmet odslej: Proizvajanje in razpečevanje damskih konfekcij na veliko in na drubo, trgovina z moško in otroško konfekcijo ter izdelovanje oblek po meri. Iz trgovinskega registra se izbrise zaradi končne likvidacije Kranjska deželna banka s sedežem v Ljubljani.

— Arizacija hrvatske industrije kozmetike. Industrija kozmetike je na Hrvatskem precej razvita, tako da lahko večino mraje domačo potrebo. Tudi ta industrija je za približno do 80% v židovskih rokah. Vsa podjetja tega vrste ocenjujejo zdaj oblasti, ker bodo v kratek čas nacionalizirana.

— Nesreči pri delu. Včeraj so v bolnišnico sprejeli dva ponesrečenca, ki sta postala žrtvi usodnega nesrečnega naključja pri vsakdanjih opravkih. Kristjan Latnik, 56letni posestnik iz Zagradača je del na skedenju. Nepreviden korak pri delovni vneti mu je izpodmaknil varna tla, zgubil je ravnovesje in padel v globino. Dobil je pri padcu občutne notranje poškodbe na rebrih. Druga žrtva dela pa je bila Terezija Nocan, 65letna žena kočjarica iz Sodražice. Prevrnila se je nanjo voz in jo poškodoval po vsem životu.

— Praznik zemlje v Bolgariji. Bolgarski minister za poljedelstvo je izjavil, da bo 14. septembra v Bolgariji praznik zemlje. Manifestacij, ki se bo bodo ob tej priloki vršile, se bo udeležili tudi italijanski poljedelski minister Tassanari, ter poljedelski ministrica Nemčija in Madžarske.

— Čiščenje na Hrvatskem. Po uradnem poročilu je ustaška milica pelovala tudi teroriste iz Petrovgori v okraju Sisak. Konsulstvo države je našlo vsega vitezosa.

— Dve novi tovarni aluminija na Hrvatskem. Blizu Mostarja nameravajo zgraditi dve novi tovornici aluminija. V bližini so več ležišča boksita.

— 6 nemški vojakov pokopanih v Saraju. V petek so pokopali v Saraju 6 nemških vojakov padlih v spopadu s četniki na Romanji planini. Za pogrebom je šlo okrog 20.00

V šolo ali v delavnico?

Nekaj misli ob načetem vprašanju, ki bi mu bilo treba posvetiti vse pozornost

Ljubljana, 28. avgusta.
»Slovenskem Narodu z dne 9. t. m. št. 182 je izšel pod gornjim naslovom zelo pomemben članek, ki ga nikakor ne kaže pretreli. Bal sem se že, da bo ta apel, pri katerem naj bi v svrhu ureditve te važne zadeve sodelovali razni stanovi, ostal brez odziva in sem čakal, da se morda le oglaši kdo. Ko sem čital prvi odgovor z dne 18. t. m., sem bil naravnost vesel in sklenil sem tudi sam napisati nekaj vrstic o tej važni zadevi.

V času svojega dolgoletnega službovanja pri sodišču sem imel zlasti v vladinskom oddelku poleg delovanja za ubogov in vajenjskih zadavam. Prav pogosta pa sem imel posla tudi s takimi otroci, ki niso hoteli hoditi v šolo, da so se njihovi starši žalostni pritoževali in zatekali k mladinsku sodišču. Poudarjam, da ni lahko odgovarjati na to delikatno vprašanje, zlasti pa je težko ravno pri tem vprašanju zavzeti res pravo stališče. Tudi moj odgovor na to ni merodajan, ampak hočem podati le nekaj misli, ki mi prihajajo iz najčejšega in najboljšega namena in bi radi na podlagi svoje nekdane prakse koristil otrokom in staršem.

Najprej pripominjam, da se najbrž ne motim, ako trdim, da menda niko slabih in brezbrinjnih staršev, da bi vsaj svojemu lastnemu otroku ne želeli, da bi se mu dobro godilo na svetu. Vsi lepi načrti, gorenje želje in dobrini nameni se polno razvijajo pri starših, zlasti takrat, kadar prične otrok hoditi v šolo. Kako srečni so starši, ako se otroci pridno uče in napredujejo in kako se topi njihova duša, tako so vse njih žrtve, ki jih doprinosajo, zmanjšani. Kdo obriše solze dobrih mamic in kdo zacelei skrite rane srčnih očetov? Želj imajo starši polno, a zgodje se navadno le eno in še to dostikrat ravno nasprotno od onega, kar oče in mati želite, se trudita, žrtvuje in dostikrat dočakata briko razočaranja.

Veselje in zanimanje do poklica, ki ga otrok kaže v šoli ali že prej, se pogosto do dela zasluži in pride v povsem drugo smer. Lep je vedno oni starci domači izrek, da: »Soba nova moša poje, ne drži pa vedno. Po mojem mnenju pride predvsem v poštov talent, veselje in hrenjenje po tem ali onem poklicu. Otroka, ki kaže sam od sebe ljubezen in željo do učenja in lepih knjig, je treba pošiljati v šolo, dokler je možno, ako to količaj dopuščajo sredstva in razmere. Zlasti bi tudi ne smeli pretreti otroka, ki kaže dar in zanimanje za kaj drugoga: glasba, petje, risanje itd. Vsekakor pa ni dobro siliti otroka recimo v srednjo šolo, ako kaže zmožnosti in smisel za praktična dela, npr. prizartvo, mehanika, čevljarsvo, krojaštvo itd. Gotovo je pa zelo koristno, ako vsak otrok dovrši vsaj nekaj razredov srednje šole. Koliko lažje in razumnejše bo opravljalo svoj poklic. S predizobrazbo bo kot obrtnik lahko zgled svojim sovračnikom, zlasti pa mu bo solska predizobrazba dobrodošla, ako se kdaj povzme po mojstru. Pa tudi v družbi in javnosti mu bo to koristilo. V kolikih primerih bo lahko sam kos raznim vprašanjem, marsičesa mu ne bo treba plačati, ker bo zadevo sam uređil. Marsikteri obrtnik začne v javnosti lepa in častna mesta, do katerih se je povzpel s svojo poštenostjo, lepim vedenjem in samoizobražbo.

Svoj čas sta uživali največji in skoraj edini ugled gimnazija in realka. Meščanske šole se je po mladina kar nekam bala. Zdaj je zavzela tudi meščanska šola mesto, ki ji po pravici gre. Koliko je že bilo, je in bo še otrok, ki niso, no morejo in ne bodo mogli dovršiti štirih razredov srednje šole. Preglavice jim delajo razni predmeti: jezik, matematika itd., docim bi, ali bodo meščansko šolo gladko ali vsaj lažje dovršili. S tem pa ni rečeno, da se v meščanski šoli nicesar ne uče ali ne nauči. Dostikrat bi bilo pač dobro, aby si starci poslušali glas svojega otroka, ki izraža želje po obiskovanju meščanske šole. Žalibog pa so le premogni starši, ki po vsej sili hočejo, da obisuje njihov otrok »latinsko šolo« in četudi vedno ponavlja razrede in četudi dostikrat opazajo, ali celo sami vidijo, da je njihov otrok le za praktičen in ne strogo umski poklic. Prislovica, da »prišljeno zeleni«, je pač premognokrat brička resnica. Marsikdo se je že, če ne prej pa po nezene, kot zrel mož kesal, da je v tem pogledu ustregel staršem in da si ni izbral drugega poklica, v katerem bi bil lahko srečnejši in zadovoljnje. Marsikdo bi pozneje rad zamenjal svoj stan (včasih tudi tako storil), toda prepogost večja ono, »cesar se Janezek nauči, Janez zna«.

Predoski, da je nečastno imeti žuljave ali celo umazane roke, so smesni. Žuljava ali od poštenega dela umazana roka je dostikrat častitljivejša in večjega spoštovanja vredna kot marsikera »finac« in celo tudi bogoslovsko filozofska, iz katerih veje globoko avtorjevo versko preprčanje.

400 letnica

Paracelsove smrti

Proslavljen bo v Salzburgu, kjer je slavni učenjak umrl

Paracelso proslave letos jeseni v Salzburgu, kjer je slavni zdravnik in filozof umrl in kjer je tudi pokopan, se prično na dan 400-letnice Paracelsove smrti 24. septembra s svečanostjo, po kateri bo govoril zgodovinske besede državni zdravstveni vodja dr. Conti. Na letosnjih Paracelsovih proslavah bo počaščen spomin tega nemškega zdravnika in raziskovalca, ki je bil njegov nagrobni kamen na salzburškem pokopališču sv. Sebastiana pletetno obnovljen. V okviru letosnjih proslav bo priredjenih v Salzburgu tudi več predavanj o pokojnem učenjaku. Predavanja bodo slovenči nemški učenjaki. Prirejena bo tudi posebna razstava in ustavljeno Paracelsovo društvo.

Theofrast Bosmatus Paracelus je bil rojen 17. septembra 1493 v Maria Einsiedeln v kantonu Schwyz. Prvo izobrazbo je dobil od svojega očeta, ki je bil sam zdravnik in kemik. Na svojih velikih potovanjih je svoje znanje znatno razširil in odkril mnoga važna zdravila. Ko je Paracelus prvi nastopil v Nemčiji, je vzbudil s svojim uspešnim zdravljevanjem veliko pozornost. Leta 1526 so ga povabili za mestnega zdravnika v Basel, kjer so medicinci zelo radi hodili na njegova predavanja na visoki šoli. Že takrat slovec učenjak je že pojmoval naravo kot velike živo celoto. Človeka je smatral za del narave, življence pa za organsko kemični proces. V prirodi je videl neprestano nadaljujoče se organično življene, slike na notranjem principu.

Paracelus je izgovoril znani rek, da Bog ne dopusti na človeka nobene bolezni, ne da bi ustvaril tudi zdravilo proti nji. Paracelus si je pridobil velike zasluge za poživljevanje prirodnih ved in on je uvedel v lekarne kemijo. Vedno je naglašal pomen izkušenj in poskusov, staro šolo je pa v celoti zavračal. Po njegovem mnenju mora zdravnik spoznati zdravilno moč narave in izkoristiti jo. Prizadeval se je po kazati zdravilne snovi v njihovi najenostavnnejši obliki in iz njih je hotel indicirati specifične snovi za bolne organizme. Pri zdravljenju ran je priporočil v prvi vrsti največjo čistoto. Paracelus je bila najvišja veda medicina, ki ji pomaga alkemija. Oznanjal je pampuhizem, pečal se pa tudi z astronomijo.

Zapustil je 10 zvezkov znanstvenih del, med katerimi je najvažnejši njegov »Gros-Wunderarzney«, dalje »Paramirum« in »Paragranum«, obsegajoč sistem medicine. Njegove spise so vedno znova izdajali in okrog njihovega avtorja je nastala celo strokovna literatura. Med njegovimi deli so tudi bogoslovski filozofska, iz katerih veje globoko avtorjevo versko preprčanje.

PROKLETSTVO

DEMANTA

R o m a n .

— Imam prijatelja, ki je trgovec z dragulji in... — Da, razumen... on razreže ta demant... To je možno, toda to bo znatno znižalo njegovo vrednost.

— In kljub temu se bo dobito zanj najmanj tri milijone.

— Ah, toliko! Mislite? Po mojem mnenju bo vreden ta demant največ dva milijona, ko bo razrezan.

— To bo še vedno dobra kupčija.

— Gotovo, — toda povejte mi, zakaj bi izkuščka pravico ne razdelila med seboj?

— Če se ne motim, ste bili pripravljeni sprejeti petsto tisoč frankov.

— Da, to je res, toda razmišljaj sem... zaaj pa mislim, da bi moral izkušček pravico razdeliti.

Bil sem v pasti. Kaj sem mogel odkloniti temu človeku, ki me je držal v šahu s svojim samokresem? Sprejel sem torej vse njegove pogone in sklenil na tihem, obračunati z njim pozneje, ko bom lahko končno svobodno izrazil svoje misli. V tem trenutku sem bil pa v položaju človeka, ki se posluša in lovi najmanjšo bilko, da bi se je oprjele.

11

— Pa naj bo, sprejemam, — sem dejal. — Izkušček za demant si razdeliva.

In hinavsko sem pripomnil:

— Sicer bom pa zelo srečen, če vam bom mogel ustreči, ker priznam, da ste mi zelo simpatični.

— Manzana me je nezaupljivo pogledal.

— Nikar ne pretiravajte — je dejal.

— Zagotavljam vas...

— Dobro — me je prekinil. — Ker sva se sporazumela, mi izročite demant, da ga spravim v svoj kovčeg.

— Ah, oprostite, — sem dejal. — Tega ni bilo v najinem dogovoru.

— Morda res ni bilo, toda dovolite, da si zagotovim nekatera jamstva. Pa menda vendar ne mislite, da bi vas pustil oditi z vašim demantom.

— Seveda ne — toda kdo mi jamči, da bi me kratkomalo ne zapodili iz svojega stanovanja, čim bi imeli demant zaklenjen v svojem kovčeku?

Manzana je komaj vidno skomignil z rameni.

— Dragi moj Pipe, dovolite mi povedati vam, da niste posebno bistre glave. Če bi le malo pomisilih, bi prišli do drugačnega zaključka. Predstavite si me tako, da vlotite v moje stanovanje, jaz vas pa sprejemem s samokresom v roki. Govoriva nekaj časa, nazadnje pa pristanem na pogajanja z vami, namesto, da bi vas izročil policiji, kakor je bila moja pravica ali celo moja dolžnost, zatem v sebi vse posmislike poštenje moža in postanem vaš »prijatelj«. Klaverina družba, kar je res, kaže kipital, ki mi ga prinašate je sumljivega izvera, in posle-

— Izkupič za demant si razdeliva.

In hinavsko sem pripomnil:

— Sicer bom pa zelo srečen, če vam bom mogel ustreči, ker priznam, da ste mi zelo simpatični.

— Manzana me je nezaupljivo pogledal.

— Nikar ne pretiravajte — je dejal.

— Zagotavljam vas...

— Dobro — me je prekinil. — Ker sva se sporazumela, mi izročite demant, da ga spravim v svoj kovčeg.

— Ah, oprostite, — sem dejal. — Tega ni bilo v najinem dogovoru.

— Morda res ni bilo, toda dovolite, da si zagotovim nekatera jamstva. Pa menda vendar ne mislite, da bi vas pustil oditi z vašim demantom.

— Seveda ne — toda kdo mi jamči, da bi me kratkomalo ne zapodili iz svojega stanovanja, čim bi imeli demant zaklenjen v svojem kovčeku?

Manzana je komaj vidno skomignil z rameni.

— Dragi moj Pipe, dovolite mi povedati vam,

da niste posebno bistre glave. Če bi le malo pomisilih,

bi prišli do drugačnega zaključka. Predstavite si

me tako, da vlotite v moje stanovanje, jaz vas pa

sprejemem s samokresom v roki. Govoriva nekaj časa,

nazadnje pa pristanem na pogajanja z vami, na-

mesto, da bi vas izročil policiji, kakor je bila moja

pravica ali celo moja dolžnost, zatem v sebi vse

posmislike poštenje moža in postanem vaš »prijatelj«.

Klaverina družba, kar je res, kaže kipital,

ki mi ga prinašate je sumljivega izvera, in posle-

— Izkupič za demant si razdeliva.

In hinavsko sem pripomnil:

— Sicer bom pa zelo srečen, če vam bom mogel ustreči, ker priznam, da ste mi zelo simpatični.

— Manzana me je nezaupljivo pogledal.

— Nikar ne pretiravajte — je dejal.

— Zagotavljam vas...

— Dobro — me je prekinil. — Ker sva se sporazumela, mi izročite demant, da ga spravim v svoj kovčeg.

— Ah, oprostite, — sem dejal. — Tega ni bilo v najinem dogovoru.

— Morda res ni bilo, toda dovolite, da si zagotovim nekatera jamstva. Pa menda vendar ne mislite, da bi vas pustil oditi z vašim demantom.

— Seveda ne — toda kdo mi jamči, da bi me kratkomalo ne zapodili iz svojega stanovanja, čim bi imeli demant zaklenjen v svojem kovčeku?

Manzana je komaj vidno skomignil z rameni.

— Dragi moj Pipe, dovolite mi povedati vam,

da niste posebno bistre glave. Če bi le malo pomisilih,

bi prišli do drugačnega zaključka. Predstavite si

me tako, da vlotite v moje stanovanje, jaz vas pa

sprejemem s samokresom v roki. Govoriva nekaj časa,

nazadnje pa pristanem na pogajanja z vami, na-

mesto, da bi vas izročil policiji, kakor je bila moja

pravica ali celo moja dolžnost, zatem v sebi vse

posmislike poštenje moža in postanem vaš »prijatelj«.

Klaverina družba, kar je res, kaže kipital,

ki mi ga prinašate je sumljivega izvera, in posle-

— Izkupič za demant si razdeliva.

In hinavsko sem pripomnil:

— Sicer bom pa zelo srečen, če vam bom mogel ustreči, ker pr